

DE KLACHTENCOMMISSIE VAN DE STICHTING GGzE

is inzake de klacht 2020/053 van:

de heer XXXX, geboren XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in de afdeling De Volte 1A, Dr. Poletlaan 84 in Eindhoven, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 10 november 2020 een klaagschrift, eveneens gedateerd 10 november 2020, van de heer XXXX, hierna te noemen klager. Klager heeft zich bij het opstellen van zijn klaagschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon.

Per e-mail van 12 november 2020, heeft mevrouw XXXX, namens verweerder XXXX, zorgverantwoordelijke, GZ-psycholoog, een verweerschrift ingediend, eveneens gedateerd op diezelfde datum.

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om klachten in fysieke aanwezigheid van klager en verweerder te behandelen. De klachtencommissie heeft de klacht daarom via een beeldverbinding behandeld. Klager en verweerder, de personen die hen bijstonden, alsmede de leden van de klachtencommissie en de secretaris van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via de beeldverbinding.

Daarbij heeft klager deels deelgenomen aan de mondelinge behandeling via beeldverbinding vanuit de separeerruimte waarin hij zich ten tijde van de zitting bevond en was de (vice-) voorzitter de heer mr. XXXX door onvoorziene omstandigheden niet aanwezig, waardoor het lid van de commissie mw. mr. XXXX met instemming van zowel klager, PVP als verweerder, als voorzitter is opgetreden. Voorts waren aanwezig verweerders mw. XXXX en mw. XXXX (psycholoog). Deze mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 17 november 2020.

De vice-voorzitter heeft wel deelgenomen aan de beraadslaging en aan de totstandkoming van de hierna volgende beslissing op de klacht.

Klager is er blijkens het klaagschrift mee akkoord dat de commissieleden, indien nodig, het patiëntendossier van klager inzien, eventueel door middel van fotokopieën.

1. De klacht

De klacht richt zich op de beslissing dat klager reeds 11 maanden (KC: voorafgaande aan de indiening van de klacht) in de separeerruimte verblijft. Klager ervaart dat als dwangbehandeling en er wordt hem geen perspectief geboden. Hij wil niet langer in de separeerruimte verblijven en hij wil een schadevergoeding van € 100,- per dag dat hij onterecht in de separeerruimte verblijft.

2. Het standpunt van de klager

Het standpunt van klager is hiervoor onder 1 weergegeven.

Klager verzoekt de klachtencommissie om de klacht gegrond te verklaren. Cliënt wil stappen maken en naar de afdeling. Voor het niet uitreiken van het 8.9 formulier verzoekt klager om een schadevergoeding van € 100,- per dag, waarbij klager zich baseert op immateriële schade die hij leidt in de vorm van onheuse bejegening, onmacht, frustratie, maar ook op de impasse die er bestaat omdat overplaatsing niet mogelijk lijkt.

3. Het standpunt van de verweerder

Verweerder is van mening dat de klacht deels gegrond en deels ongegrond verklaard moet worden. Klager verblijft al sedert december 2019 in de separeerruimte, aanvankelijk onder vigeur van de Wet BOPZ en vanaf 2 oktober 2020 verblijft klager daar op basis van een door de rechter afgegeven zorgmachtiging. Klager is continu onrustig, schopt tegen deuren en wanden en is dreigend in het contact. Als gepoogd wordt om met klager in contact te komen dan moet hij continu gestructureerd en gecorrigeerd worden. Verder maakt klager vrijwel voortdurend grensoverschrijdende, dreigende en seksistische opmerkingen en wil hij medewerkers aanraken. Er is steeds tweepersoons- of driepersoons begeleiding nodig omdat klager vaak vanuit het niets heel agressief kan reageren.

Op 30 juli 2020 heeft klager daarenboven een incident veroorzaakt waarbij meerdere medewerkers zijn beschadigd en waarvoor politie ingrijpen noodzakelijk bleek. Klager is toen door de politie meegenomen en in het PPC geplaatst. Op 13 augustus 2020 is hij teruggekomen en in de Woenselse Poort op Afdeling De Volte 1A geplaatst. Daar bleef hiervoor genoemde gedrag zich herhalen. Het OM heeft besloten om in de zorgmachtiging beveiligingsniveau 4 aan te vragen. Deze ZM is op 2 oktober 2020 inderdaad verleend.

Er is verzuimd om voor de periode vanaf 2 oktober 2020 (afgifte ZM) tot 12 november een schriftelijk gemotiveerde beslissing te nemen tot separatie. Dat is pas gebeurd nadat de klacht was ingediend, dus op 12 november 2020. Hoewel de mogelijkheid tot insluiting wel in de ZM was opgenomen had desondanks nog een schriftelijk gemotiveerde beslissing daartoe genomen moeten worden, hetgeen is verzuimd. Vandaar dat de klacht -aldus verweerder- over die periode om formele redenen gegrond is.

Thans wordt bezien in hoeverre met kleine stapjes deseparatie mogelijk is. Dat gebeurt door ruimte te bieden, bijvoorbeeld door klager zelf te laten douchen, te roken en te luchten. Dat gaat goed maar omdat klager onvoorspelbaar en vaag is in zijn uitspraken blijft er nog een onveilig gevoel bestaan bij medewerkers. Er is aldus verweerders voldaan aan de eisen van proportionaliteit, subsidiairiteit, doelmatigheid en veiligheid. In zoverre dient de klacht dus ongegrond te worden verklaard.

Ten aanzien van de schadevergoeding is verweerder van mening het daar niet mee eens te zijn omdat het separatiebeleid voor klager voldoende helder was en ook vastlag. Door de hectiek die gepaard ging met de terugplaatsing vanuit de PPC, is weliswaar op 2 oktober geen formulier uitgereikt, maar dat rechtvaardigt volgens verweerder geen schadevergoeding.

4. De bevoegdheid van de Klachtencommissie

Klager verblijft in De Woenselse Poort op grond van een zorgmachtiging. Op personen die om die reden gedwongen zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis is op grond van artikel 9:1 van de Wvggz de klachtprocedure van deze wet van toepassing. Dat betekent dat klager bij de klachtencommissie een klacht zoals omschreven in artikel 10:3 van de Wvggz kan indienen.

De klacht richt zich tegen een beslissing als bedoeld in artikel 10:3 onder f van de Wvggz.

De klachtencommissie voldoet voor wat betreft haar samenstelling aan artikel 10:2 lid 3 van de Wvggz.

De klachtencommissie is bevoegd om de klacht van klager te beoordelen.

5. De beoordeling van de klacht

5a. Algemeen

Ondanks het feit dat klager weliswaar aangeeft dat hij *'al 11 maanden zit te wachten en hij al veel te lang in de separeer zit'* zal de klachtencommissie de klacht van klager behandelen vanaf het moment dat er een zorgmachtiging is afgegeven, te weten vanaf 2 oktober 2020. Immers, op het

klachtformulier d.d. 10 november 2020 geeft klager ook zelf aan dat hij op basis van een zorgmachtiging in de instelling verblijft en dat is 'pas' vanaf 2 oktober 2020 het geval. Daarvoor verbleef klager weliswaar op grond van de Wet BOPZ in de instelling en ook in de separeer, maar dat was (dus) niet op grond van een zorgmachtiging op grond van de WvGGZ. Bovendien heeft klager ook al eerder -te weten toen hij nog op basis van artikel 38c BOPZ in de separeer verbleef- een klacht ingediend. Die klacht is toen door de klachtencommissie beoordeeld en gegrond bevonden bij beslissing van 23 juli 2020 (klacht 2020/028), zodat de klachtencommissie thans alleen de periode vanaf 2 oktober 2020 zal beoordelen.

5b. Periode van 2 oktober 2020 tot 12 november 2020

Vast staat -en verweerder erkent dat ook- dat ondanks de zorgmachtiging er geen schriftelijk gemotiveerde beslissing is afgegeven om de in de zorgmachtiging toegestane verplichte zorg in de vorm van insluiting toe te passen. Dit is wel een wettelijk vereiste teneinde een betrokkene behoorlijk (en schriftelijk) te informeren over de toepassing van verplichte zorg en om een betrokkene op de mogelijkheid te wijzen van het indienen van een klacht. Dat geldt ook als de beperkingen ook al daarvoor golden op basis van de Wet BOPZ omdat immers de titel op grond waarvan de beperking werd toegepast wordt gewijzigd. Dat vereist een herbeoordeling van de situatie van klager op dat moment en die herbeoordeling en die schriftelijke mededeling zijn uitgebleven zodat de klacht van klager dus op dat onderdeel -en dus wat betreft de periode van 2 oktober 2020 tot 12 november 2020- gegrond is.

5c. Periode vanaf 12 november 2020

Op 12 november 2020 heeft alsnog die schriftelijke mededeling plaats gevonden zoals bedoeld in artikel 8.9 WvGGZ.

Uit die mededeling -en ook uit de overige stukken- blijkt dat sprake is van ernstig nadeel dat uitsluitend door middel van separatie (insluiting) afgewend kan worden om de geestelijke gezondheid van klager te stabiliseren. Er blijkt ook uit dat verweerder over die verplichte zorg met de geneesheer-directeur overeenstemming heeft bereikt en dat de voorgenomen beslissing met klager -na onderzoek- is besproken. Bij afzonderlijk schrijven van de geneesheer-directeur, eveneens van 12 november 2020, is klager op de mogelijkheid van het indienen van een klacht gewezen (artikel 8.9 lid 3 WvGGZ), maar klager had toen al -te weten op 10 november 2020- een klacht ingediend. Vanaf die datum wordt dus alsnog aan de formaliteiten voldaan.

De klachtencommissie is van oordeel dat uit de overgelegde verpleegkundige rapportages voldoende blijkt dat sprake is van ongecontroleerde forse agressie waarbij klager niet alleen schade voor zichzelf maar ook voor anderen veroorzaakt en dat niet blijkt dat daarover met klager in redelijkheid in gesprek kan worden gegaan. Integendeel, dat heeft juist in het verleden herhaaldelijk geleid tot veelvuldig agressieve incidenten en dat is ook de reden waarom in de zorgmachtiging de rechter bepaalt dat betrokkene wordt opgenomen in een instelling als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, of artikel 3.3, eerste lid, van de Wfz met andere woorden in een instelling met beveiligingsniveau 4.gegeven dat verplichte zorg verleend kan worden met toepassing van beveiligingsniveau 4.

Klager blijft onvoorspelbaar, oninvoelbaar en dreigend in zijn gedrag. Hij is continu onrustig, schopt tegen deuren en wanden, maakt grensoverschrijdende en seksistische opmerkingen en kan nauwelijks worden gestructureerd of gecorrigeerd. Er is voortdurend twee- of driepersoonsbegeleiding nodig. Gelet op vorenstaande is de insluiting in de vorm van verplichte zorg volgens de klachtencommissie adequaat.

De klachtencommissie is ook van oordeel dat voldaan wordt aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. De klachtencommissie heeft in dat verband vastgesteld dat herhaaldelijk gepoogd wordt af te schalen, dat met kleine stapjes bezien wordt of klager bepaalde dingen al alleen kan zoals douchen, roken en luchten.

Ter zitting heeft de klachtencommissie bovendien vastgesteld dat klager ook na 7 dagen gezien is door de geneesheer-directeur en dat het separatieprotocol wordt gevolgd en dat op basis daarvan regelmatig toetsmomenten hebben plaatsgevonden.

De klachtencommissie is aldus van oordeel dat de klacht wat betreft de periode vanaf 12 november 2020 ongegrond is.

6. Overweging

De klachtencommissie overweegt voorts als volgt. Ondanks het feit dat dat in de zorgmachtiging is aangegeven dat overplaatsing van klager naar een forensische setting met beveiligingsniveau 4 noodzakelijk is, heeft die overplaatsing nog niet plaats gevonden. De klachtencommissie acht dat zorgelijk.

Zijdens verweerder c.q. de instelling is ter zitting weliswaar aangegeven dat aan die overplaatsing formele problemen kleven, zoals het feit dat een TBS kliniek klager niet wil overnemen omdat een Wvggz maatregel (zoals een zorgmachtiging) daarvoor te licht is. TBS klinieken werken op basis van de Beginselenwet Verpleging ter beschikking gestelden maar klager heeft geen TBS-maatregel. Ook financieel ligt er een probleem omdat het gedwongen verblijf van klager niet door de zorgverzekeraar wordt vergoed.

De klachtencommissie heeft begrepen dat de instelling op dit onderdeel een kort geding tegen de zorgverzekeraar overweegt en dat de instelling al langere tijd maar zonder succes onderzoekt of overplaatsing mogelijk is, ook buitenregionaal (Assen, Amsterdam). Aldus heeft de klachtencommissie begrepen dat verweerder c.q. de instelling zich wel adequaat inspant om een passende overplaatsing van klager te realiseren.

7. Schadevergoeding

Omdat de klacht wordt gegrond verklaard, voor wat betreft het niet uitreiken van het formulier ex artikel 8.9 Wvggz ten aanzien van de separatie (insluiting) gedurende de periode 2 oktober 2020 t/m 11 november 2020 zal de klachtencommissie op basis daarvan een schadevergoeding aan klager toekennen.

De klachtencommissie heeft eerder bij het eerder toekennen van schadevergoedingen reeds overwogen en beslist dat zij de standaardbedragen c.q. tegemoetkomingen die voor het gevangeniswezen gelden als uitgangspunt neemt voor het toekennen van schadevergoedingen zoals in het onderhavige geval aan de orde. Voor het beperken van de bewegingsvrijheid wordt een schadevergoeding van € 10, = per keer/per dag aangegeven. Als echter een klacht daarover om formele redenen gegrond wordt verklaard, zoals in het onderhavige geval, wordt 1/3 van het totale bedrag als schadevergoeding toegekend, met een minimum van € 5,= per dag/per keer.

Dat betekent dat aan klager over de periode 2 oktober 2020 t/m 11 november 2020 ofwel over een periode van 42 dagen een schadevergoeding wordt toegekend van $42 \times € 5, =$ ofwel € 205,-.

Verweerder is in de gelegenheid gesteld om zich uit te laten over het al dan niet toekennen van een schadevergoeding en heeft daarvan ook bij gelegenheid van de mondelinge behandeling uitgelaten.

8. De uitspraak

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van de heer XXXX over de beslissing om op hem vanaf 2 oktober 2020 dwangbehandeling toe te passen in de vorm van separatie;

Gegrond voor wat betreft de periode van 2 oktober 2020 tot en met 11 november 2020

Ongegrond voor wat betreft de periode vanaf 12 november 2020.

Kent aan klager een schadevergoeding toe van € 205,- voor de periode waarover zijn klacht gegrond is verklaard.

Aldus gedaan te Eindhoven op 17 november 2020 door de klachtencommissie van de Stichting GGzE te Eindhoven, bestaande uit de heer mr. XXXX, vice-voorzitter, en de leden mevrouw XXXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.

w.g. CXXXX

w.g. XXXX

Voor afschrift,
De secretaris
(mevrouw XXXX)